



T.C.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28578

Sayı : 54045643/610- 3691  
Konu : Soru Önergesi

.08.2013  
06 Eylül 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 31.07.2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/28578-228513 sayılı yazı,  
b) 06.08.2013 tarihli ve 31853594-610-2-5294-4549 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazı ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/28578 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

  
Mehmet Mehdi EKER  
Bakan

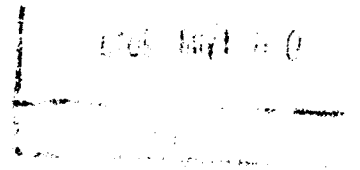
EKLER:

1 - Görüş 7/28578 (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :  
TBMM Başkanlığına

Bilgi :  
Başbakanlığa





T.C.  
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**YAZILI SORU ÖNERGESİ**

**Önerge Sahibi** :M. Sezgin TANRIKULU

**İstanbul Milletvekili**

**Esas No**

**:7/28578**

**SORU 1)** Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) aracılığı ile kırsal kalkınma için Avrupa Birliği'nden sağlanan hibe fonların 66 Milyon avroluk bölümünün proje üretilmediği için tekrar AB'ye iletildiği iddiaları doğru mudur?

**SORU 2)** Proje üretiminde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı neden yeterli olamamaktadır?

**SORU 3)** Proje yapımlarında vatandaşlarımıza yardımcı olan danışmanlık firmaları bulunmakta mıdır? Danışmanlık hizmetleri ücretsiz mi sağlanmaktadır?

**SORU 4)** Avrupa Hibe Kredilerinin kullanılması ile ilgili olarak Bakanlığın uyguladığı tanıtıcı ve eğitici programlar nelerdir?

**SORU 5)** 2012 yılında yerli besi çiftlikleri kurulması için uygulanan projeler hangileridir? Projelere ne kadar Avrupa Birliği hibe fonu aktarılmıştır?

**SORU 6)** Buna karşın ülkemizde canlı hayvan ithalatına dayalı olarak kurulan besi çiftliklerinin sayısı nedir?

**SORU 7)** Canlı hayvan ithalatına dayalı olarak kurulan besi çiftlikleri için kamu bankalarından verilen krediler ne kadardır?

**SORU 8)** Canlı hayvan ithalatına dayalı olarak kurulan besi çiftliklerine Avrupa Birliği hibe fonları tahsis edilmekte midir?

**SORU 9)** Yerli büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığının geliştirilmesi için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından sürdürülen pilot proje uygulamaları hangileridir?

**SORU 10)** Yerli besi hayvan et üretimi toplam iç talebin ne kadarını karşılamaktadır?

**SORU 11)** Ülkemizde yerli besi hayvanı üretim çiftliklerinin sayısı ne kadardır?

**SORU 12)** 2012 yılında besi hayvan ithalatı ne kadardır?

**SORU 13)** 2013 Mayıs ayı besi hayvan ithalatı ne kadardır?

**SORU 14)** Besi hayvan ithalatına gümrük muafiyeti tanınmakta mıdır?

**SORU 15)** Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgelerindeki 2002-2012 arasında kurulan et entegre tesisleri hangileridir?

**SORU 16)** 2012 yılında besi hayvanı ithalatı yapılan ülkeler, ithal edilen hayvan sayısı ve cinslerine göre dağılımı nedir?

**CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16)** Bakanlığımız ilgili kuruluşu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) tarafından, Avrupa Birliği tarafından Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni altında IPARD programı kapsamında programda belirlenen iller ve sektörlere yönelik olarak AB kırsal kalkınma hibe fonları kullanılmaktadır.

Avrupa Birliğinden sağlanan hibe fonların 66 Milyon Avroluk bölümünün proje üretilmediği için tekrar AB'ye iletildiği iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Akreditasyondaki AB'nin tutumu sebebiyle 6 yılda harcanması gereken tutar 1 yıla sıkıştırılmıştır. IPARD Sistemi gereğince; sözleşmeye bağlanan hibe destekleri yatırımlar gerçekleştirildikten sonra başvuru sahiplerimize ödenmektedir.

TKDK, mevcut fonlarının kullanılmasını sağlamak üzere çıktığı başvuru çağrılarında mevcut fonların üzerinde destek tutarına sahip sayıda proje almayı başarmıştır. Yapılan incelemelerden sonra bu başvurulardan 85.374.080 Euro destek tutarına sahip 261 projeyi 2012 yılında ödemesini yapmak üzere sözleşmeye bağlamıştır. Sözleşmeye bağlanan bu tutar 2012 yılında kullanılması gereken 78.260.000 Avronun üzerinde olup, bu da IPARD sisteminde yeterli proje üretme



T.C.  
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kapasitesinin olduğunu göstermektedir. Ancak projesi kabul edilip sözleşme imzalanan başvuru sahiplerinin yatırım süreçlerinin çeşitli nedenlerle aksamaması nedeniyle TKDK'ya başvurarak süre uzatımı talep etmişlerdir. Bu sebeple, planlamalara göre 2012 yılı sonu itibariyle ödenmiş olması gereken tutarların bir kısmı ödenememiş ve 2013 yılında ödenmek üzere ötelenmek zorunda kalmıştır.

Konu bu çerçevede değerlendirildiğinde; ortaya çıkan durum, önergede ifade edildiği gibi proje üretilmediğinden değil; vatandaşlarımızın çeşitli nedenlerle proje uygulama sürelerini uzatmaları nedeniyle bu projelerin bedelleri sonraki yılda kullanılmak üzere ötelenmesinden kaynaklanmıştır.

Avrupa Birliği tarafından IPARD sistemine yetki devri verilmesinin üzerinden henüz yaklaşık iki yıllık bir süreç geçmiş olmasına rağmen, TKDK tarafından bugüne kadar 10 proje başvuru çağrısına çıkmış, 3.381 proje almış ve bunlardan 1.247 başvuru sahibi sözleşme imzalanmış olup, böylece kırsal alanlarımızda 996.321.526 Milyon TL tutarında yatırım yapılmasına katkı sağlanmıştır. Yürütülen etkin çalışmalar neticesinde proje üretimi hızla artmakta ve kırsal alanlarda yaşayan vatandaşlarımız hayvansal ürünlerin üretiminden işlenmesine, kırsal turizmde el sanatlarına kadar geniş bir yelpazede yapacakları yatırımlar için destek sağlanmaktadır.

IPARD fonlarını kullanarak kırsal alanda yatırım yapmak isteyen vatandaşlarımıza yardımcı olan danışmanlık firmaları faaliyet göstermektedirler. Danışmanlık hizmetleri özel firmalar tarafından sunulduğundan ücretli hizmetlerdir. Ancak IPARD Programı gereğince başvuru sahiplerinin proje hazırlama, her türlü çizim ve mühendislik giderleri ile yatırım döneminde alacakları bütün danışmanlık giderleri proje tutarının %12'sini geçmemek koşuluyla destek kapsamındadır.

IPARD Programı kapsamında desteklenecek projelerde canlı hayvan alımı uygun harcama olmayıp, makine-ekipman alımı, yapım işleri ve genel harcamalara (danışmanlık hizmetleri v.b.) hibe desteği verilmektedir.

TKDK bugüne kadar et üreten tarımsal işletmelere yönelik olarak 529 proje almış ve bunlardan 237 başvuru sahibi sözleşme imzalamaya hak kazanmış ve böylelikle kırsal alanlarımızda 284.317.413 Milyon TL tutarında yatırım yapılmasına katkı sağlamıştır.

IPARD Programında, proje başvuru işlemlerine ilişkin dokümanlar ile alınan projelerden yapılan değerlendirmeler sonucunda uygun bulunup, sözleşme imzalananlara ilişkin bilgiler (adı, yatırım miktarı, hibe desteği vb.) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu web sayfasından ([www.tkd.gov.tr](http://www.tkd.gov.tr)) kamuoyuna açık şekilde yayınlanmaktadır.

Avrupa Birliği kırsal kalkınma fonları IPARD Programında belirlenen kurallar çerçevesinde kullanılmakta olup, sistemde yer alan bütün kurum ve kuruluşların görev ve yetkileri Programda açık bir şekilde belirlenmiştir. Bu bağlamda da, IPARD Programında Programın Yönetim Otoritesi olarak belirlenen Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının hiçbir şekilde başvuru sahipleri için proje hazırlamak (üretmek) gibi bir görevi bulunmamakta, hatta böyle bir durum görevlerin ayrılığı ilkesi çerçevesinde yasaklanmaktadır. Yönetim Otoritesi olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Programda ifade edilen görevleri: Programı hazırlamak, Programın uygulanmasını izlemek, sektörel yıllık raporu ve nihai uygulama raporlarını hazırlamak, raporlama ve bilgi sistemini kurmak, korumak ve güncellemek ve bilgi ve tanıtım gerekliliklerine uyulmasını sağlamaktır.

Bakanlığımızca IPARD projelerinin sayısının ve kullanılan fon miktarının artırılması amacıyla yoğun tanıtım ve eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar

M



T.C.  
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

şu şekildedir;

- 42 İlde yapılan toplam 4.517 lansman ve tanıtım toplantısına 117.298 üreticinin katılımı sağlanmıştır.
- IPARD programının uygulanacağı 42 ilimizde Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlüklerinde çalışan personele yönelik IPARD eğitimi yapılmıştır.
- Danışman firma, STK temsilcileri ve kamu kurum çalışanlarına yönelik Bilgilendirme Seminerleri düzenlenmiştir.
- Danışman firmalara yönelik IPARD ve Proje Hazırlama Eğitimleri yapılmıştır.
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Tarım Gazetecileri ve Banka temsilcilerine yönelik TAIEX toplantısı yapılmıştır.
- Sektörel TAIEX Çalıştayları düzenlenmiştir.
- Toplam 14.380 adet tanıtım materyalinin (yatırımcı rehberi, ajanda, broşür v.b.) basım yayım ve dağıtım yapılmıştır.
- Programın tanıtımı amacıyla, web sitesi ([www.ipard.tarim.gov.tr](http://www.ipard.tarim.gov.tr)) oluşturulmuştur.
- Tanıtım filmleri çekimi ve gösterimi yapılmıştır.

Bakanlığımızca, hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL hayvancılık desteği ödenmiş iken, 2012 yılında 2,2 Milyar TL'ye yükselmiştir. 2013 yılında ise Ağustos ayı itibariyle 2 Milyar TL hayvancılık desteği ödenmiş olup, yılsonunda bu miktarın 2,5 Milyar TL'ye ulaşması planlanmaktadır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullanılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Uygulamanın başlamasından 2013 yılı Temmuz ayına kadar Ziraat Bankası ve Tarım kredi Kooperatifleri tarafından, toplam 7,1 Milyar TL faizsiz kredi kullanılmıştır.

Bakanlığımızca 2009 yılından itibaren, GAP Projesi kapsamındaki illerde damızlık süt işletmesi kuranlara, DAP Projesi kapsamındaki illerde ise kombine veya etçi ırklarla damızlık işletmesi kuranlara; inşaat yapımında %30, makine ve gebe düve alımında ise %40 oranında hibe desteği verilmekte olup, proje 2015 yılına kadar devam edecektir. Proje kapsamında GAP ve DAP illerinde bugüne kadar toplam 504 proje yatırıma alınmış, 278 projenin yatırımı tamamlanmış ve 124 Milyon TL hibe desteği ödenmiştir. Diğer projelerin yatırımı devam etmektedir.

Bakanlığımızca hayvancılığa sağlanan destekler ve yürütülen çalışmalar sonucunda; 2002-2012 döneminde,

- Sığır sayısı %42 artarak 9,8 Milyon baştan 13,9 Milyon başa,
- Küçükbaş sayısı %12 artarak 31,9 Milyon baştan, 35,8 Milyon başa çıkmıştır.



T.C.  
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Hayvansal üretimde ise aynı dönemde;

- Süt üretimi %1071 artarak 8,4 Milyon tondan 17,4 Milyon tona,
- Kırmızı et üretimi %118 artarak 421 Bin tondan 916 Bin tona,
- Sığır başına ortalama süt verimi %73 artarak 1.705 lt/yıl'dan, 2.942 lt/yıla,
- Sığırdaki ortalama et verimi %55,4 artarak 184 kg'den 286 kg'ye,
- Hayvansal hasıla ise %227 artarak 5,9 Milyar dolardan, 19,3 Milyar dolara çıkmıştır.

Yürütülen çalışmalar ve sağlanan destekler sonucunda, büyükbaş hayvancılık işletmelerinde ölçek büyüklükleri önemli oranda artmış, işletmelerin profesyonelleşmesine katkı sağlanmıştır. 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı; 2002 yılında 4.300 iken, 2012 yılında %548 artışla 27.865'e yükselmiştir.

300 kg'ın altındaki besilik sığırların ithalatında gümrük vergisi oranı, 01 Mart 2013 tarih ve 28578 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/4308 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 0'dan %15'e yükseltilmiştir.

Dış ticarete ilişkin veriler TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

J